



DANUBEFREESKY.EU



Ochrana dravcov na Slovensku, Trhová 54, 841 01 Bratislava, www.dravce.sk
Západoslovenská distribučná, a.s., Čulenova 6, 816 47 Bratislava, www.zsdis.sk

Vysielačky na pomoc pri hľadani nebezpečných elektrických vedení

Tlačová správa

29. júna 2021, Bratislava

Využitie rádiovkej či satelitnej telemetrie na sledovanie pohybu a zvyšovanie poznatkov o vtáctve sa na Slovensku ako metóda monitoringu využíva už niekoľko rokov. Údaje získané z vysielačiek v rámci medzinárodného projektu LIFE Danube Free Sky pomôžu okrem iného určiť najviac rizikové úseky elektrických vedení v blízkosti hniezd vzácných druhov dravcov. Spomenutý projekt predstavuje jedinečný príklad širokej medzinárodnej spolupráce siedmich krajín pozdĺž jedného z najdôležitejších migračných koridorov, miesta odpočinku i zimovania mnohých druhov vtákov v Európe - rieky Dunaj. Medzinárodný deň Dunaja si pripomíname od roku 2004 vždy 29. júna.

Dunaj je výnimočná rieka s pestrým prírodným prostredím a mimoriadnym významom pre druhovú rozmanitosť. Každý rok ho nasledujú milióny vtákov počas jarnej a jesennej migrácie, mnohé tu nachádzajú vhodné prostredie pre hniezdenie, lov potravy, odpočinok, pričom sú vystavené nebezpečenstvu - nárazom do nadzemných elektrických vedení a zásahom elektrickým prúdom.

„Tento problém je nosnou témou medzinárodného projektu LIFE Danube Free Sky, ktorý sa realizuje s finančnou podporou Európskej únie. Momentálne vo všetkých projektových krajinách prebieha monitoring elektrických vedení, za pomoci vyše 40 vyškolených terénnych pracovníkov. Z výsledkov určíme prioritné oblasti z hľadiska rizika zásahov elektrickým prúdom a nárazov do nadzemných vedení,“ informuje Marek Gális z Ochrany dravcov na Slovensku.

„Na Slovensku, v Rumunsku a v Srbsku využívame pre identifikáciu nebezpečných vedení v hniezdných teritóriách pelikána kučeravého, sokola rároha a orla kráľovského aj údaje z vysielačiek. U nás dostalo vysielačku zatiaľ dokopy 6 jedincov sokola rároha, v prípade 6 jedincov orla kráľovského bude využitá vysielačka, ktorá kombinuje dve technológie – satelitnú a rádiovú. Podľa pohybu označených mláďat budeme vedieť, kde sa najčastejšie pohybujú, kde majú lovné teritória a podobne. Tam zameriame našu pozornosť,“ dopĺňa Roman Slobodník z Ochrany dravcov na Slovensku.

„Na zvyšovaní bezpečnosti konzol podperných stĺpov 22 kV elektrických vedení spolupracujeme s ornitológmi dlhodobo. V rámci projektu LIFE Danube Free Sky sa zameriame na zóny s najvyššou prioritou, aj na základe dát z vysielačiek,“ hovorí Zuzana Lančaričová zo Západoslovenskej distribučnej, a.s., ktorá je jednou z partnerských organizácií projektu.

„Celkovo v rámci projektu budú energetiky realizovať technické zmeny na 3200 identifikovaných elektrických stĺpoch (z toho 370 na Slovensku), ktoré budú vďaka tomu bezpečné pre vtáctvo. Okrem toho sa na 245 km elektrických vedení nainštalujú špeciálne prvky, tzv. odkloňovače letu vtákov za účelom zvýšenia ich viditeľnosti. Ako vyzerajú bezpečné vedenia v teréne si budú môcť pozrieť účastníci exkurzie 2. a 3. júla, ktorej cieľom je predstaviť rôzne metódy monitoringu vtáctva a praktické opatrenia v teréne v oblasti Dunaja. Všetky dôležité informácie a pokyny k exkurzii sú uvedené na našej stránke www.dravce.sk,“ informuje Gális.

Kontakt:

Marek Gális, RPS, galis@dravce.sk, +421 908 611 225

Zuzana Lančaričová, Západoslovenská distribučná, a.s., zuzana.lancaricova@zsdis.sk, +421 917 161 820





Ochrana dravcov na Slovensku, Trhová 54, 841 01 Bratislava, www.dravce.sk
Západoslovenská distribučná, a.s., Čulenova 6, 816 47 Bratislava, www.zsdis.sk

Ďalšie informácie:

- Projekt LIFE Danube Free Sky – Medzinárodná ochrana vtáctva pozdĺž Dunaja (LIFE19 NAT/SK/001023) podporila Európska únia v rámci programu LIFE.
- Medzinárodný deň Dunaja bol prvýkrát vyhlásený Medzinárodnou komisiou na ochranu rieky Dunaj (ICPDR) 29. júna 2004, pri príležitosti 10. výročia podpisu Dohovoru na ochranu Dunaja, ktorý sa uskutočnil 29. júna 1994 v bulharskej Sofii. V tento deň si pripomínáme dôležitosť a význam Dunaja a jeho prítokov ako dôležitého zdroja vody, potravy, elektrickej energie, oblasti pre rekreáciu, ako aj jeho nezastupiteľný význam pre európsku faunu a flóru. Rieka Dunaj so svojimi pobrežnými zónami a riečnymi biotopmi vytvára ekologické siete a tvorí chrbtovú kosť pre bio koridory.
- Dunaj a jeho priľahlé oblasti poskytujú vďaka rozmanitým biotopom podmienky pre život viac ako 2000 rastlín a 5000 živočíšnych druhom, z hľadiska biodiverzity krajiny má tak mimoriadny význam.
- Sedem európskych krajín, ktorými preteká Dunaj (Rakúsko, Slovensko, Maďarsko, Chorvátsko, Srbsko, Bulharsko a Rumunsko), má svoje zastúpenie v podobe energetických spoločností, železničnej spoločnosti, neziskových organizácií a národných parkov na projekte LIFE Danube Free Sky, ktorý sa zameriava práve na ochranu vtáctva pred elektrickými vedeniami a zásahmi elektrickým prúdom. Projekt LIFE Danube Free Sky podporila Európska únia v rámci programu LIFE, koordinuje ho občianske združenie Ochrana dravcov na Slovensku. Aktivity na slovenskom území bude realizovať v spolupráci s projektovými partnermi Slovenskou elektrizačnou prenosovou sústavou, a.s. a Západoslovenskou distribučnou, a.s.
- Projekt LIFE Danube Free Sky sa primárne zameriava na 12 cieľových druhov vtáctva (orol kráľovský, bučiak veľký, hus malá, bernikla červenokrká, orol hrubozobý, orol krikľavý, krakľa belasá, chrapkáč poľný, sokol rároh, sokol červenonohý, drop veľký a pelikán kučeravý), ktorých populácia bude v rámci projektu monitorovaná.
- V rámci projektu budú okrem opatrení na zníženie rizikovosti elektrických vedení a konštrukcií stĺpov podporené hniezdné možnosti osadením 370 búdok určených primárne pre krakľu belasú, sokola rároha, či sokola červenonohého (kobcovitého).
- Viac informácií o projekte nájdete na stránke: www.danubefreesky.eu/sk
- Viac informácií o exkurzii plánovanej na 2. a 3. júla 2021 nájdete na stránke: TU.

